

Välismaalaste seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (ühtne luba)

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 40² lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Politsei- ja Piirivalveamet ning konsulaarametnik võivad hinnangut arvestada järgmiste taotluste menetluses toimingu sooritamisel või haldusakti andmisel:

- 1) lühiajalise töötamise registreerimise taotlus;
- 2) pikaajalise viisa taotlus;
- 3) viisa või muu Eestis seadusliku alusega määratud viibimisaja pikendamise taotlus;
- 4) elamisloa taotlus ja elamisloa pikendamise taotlus;
- 5) töökohavahetuse registreerimise taotlus.“;

2) paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui töötamiseks antava tähtajalise elamisloa või selle pikendamise taotluse läbivaatamise riigilõivu tasub välismaalase tööandja, ei tohi ta seda välismaalaselt sisse nõuda.“;

3) paragrahvi 105 lõiget 4 täiendatakse punktidega 9 ja 10 järgmises sõnastuses:

„9) kes viibib Eestis käesoleva seaduse § 130 alusel, tingimusel et tal oli tähtajaline elamisluba § 118 punkti 1, 2, 3, 5, 6, 6¹, 6², 7 või 9 alusel;

10) kes viibib Eestis käesoleva seaduse § 130 alusel, tingimusel et tal oli tähtajaline elamisluba töötamiseks ja ta jätkab töötamist selles elamisloas kindlaks määratud tööandja juures.“;

4) paragrahvi 177 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Eesti Töötukassa loa nõuet ei kohaldata, kui välismaalane vahetab töökohta sama tööandja juures käesoleva seaduse § 184² lõike 2 alusel.“;

5) paragrahvi 177 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Eesti Töötukassa loa nõuet ei kohaldata, kui välismaalane on Eestis töötanud töötamiseks antud tähtajalise elamisloa alusel vähemalt 12 kuud järjest ja vahetab:

- 1) tööandjat käesoleva seaduse § 184¹ lõike 1 alusel või
- 2) töökohta sama tööandja juures käesoleva seaduse § 184² lõike 1 alusel.“;

6) seadust täiendatakse §-dega 184¹ ja 184² järgmises sõnastuses:

„§ 184¹. Tööandja vahetamine

(1) Välismaalane võib vahetada töötamiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivusajal tööandjat, kui:

- 1) uus tööandja on enne välismaalase tööle asumist esitanud Politsei- ja Piirivalveametile töökohavahetuse registreerimise taotluse;

2) Politsei- ja Piirivalveamet on kontrollinud, et töötamine uue tööandja juures vastab käesoleva seaduse §-des 176–181³, 182, 183 ja 190¹–190⁷ sätestatud elamisloa andmise tingimustele, ning registreerinud töökohavahetuse.

(2) Välismaalane ei tohi vahetada töötamiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivusajal tööandjat, kui:

- 1) tal on tähtajaline elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks või
- 2) ta on lähetatud töötaja Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse tähenduses.

(3) Töötamine uue tööandja juures ei pea vastama käesoleva seaduse § 176² lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud elamisloa andmise tingimustele, kui välismaalasel on tähtajaline elamisluba lühiajaliseks töötamiseks ja ta jätkab uue tööandja juures töötamist samal alusel.

(4) Politsei- ja Piirivalveamet ei registreeri töökohavahetust, kui:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 1 tingimused ei ole täidetud või
- 2) välismaalast arvestatakse sisserände piirarvu arvutamisel ja see on enne töökohavahetuse registreerimise taotluse kohta otsuse tegemist täitunud.

(5) Politsei- ja Piirivalveamet võib jätta töökohavahetuse registreerimise taotluse läbi vaatamata, kui ta on andnud käesoleva seaduse § 40² lõike 1 alusel hinnangu välismaalase kutsuja ebausaldusvärsuse kohta.

§ 184². Sama tööandja juures töökoha vahetamine

(1) Välismaalane võib töötamiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivusajal vahetada töökohta sama tööandja juures käesoleva seaduse § 184¹ kohaselt.

(2) Käesoleva seaduse § 184¹ ei kohaldata, kui:

- 1) muud töötamiseks antud tähtajalises elamisloas kindlaks määratud tingimused peale töökoha ei muutu ning
- 2) uuel töökohal on samad kutse- ja kvalifikatsiooninõuded.“;

7) paragrahvi 185 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 185 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„(5) Kui välismaalane vahetab tööandjat käesoleva seaduse § 184¹ lõike 1 alusel, asendatakse töötamiseks antud tähtajalises elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimused uue tööandja juures töötamise tingimustega.

(6) Kui välismaalane vahetab töökohta sama tööandja juures käesoleva seaduse § 184² lõike 1 alusel, asendatakse töötamiseks antud tähtajalises elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimused uuel töökohal töötamise tingimustega.“;

9) paragrahvi 188 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud töötamise tingimuse muutumisena ei käsitata järgmisi juhte:

- 1) välismaalane asub samal ajal tööle mitme tööandja juurde käesoleva seaduse § 181² lõike 1 alusel;
- 2) välismaalane vahetab tööandjat käesoleva seaduse § 184¹ lõike 1 alusel;
- 3) välismaalane vahetab töökohta sama tööandja juures käesoleva seaduse § 184² alusel;

- 4) välismaalane asub tööle elamisloas kindlaks määratud kasutajaettevõtja asemel teise kasutajaettevõtja juurde või ühekorraga nii elamisloas kindlaks määratud kasutajaettevõtja kui ka teise kasutajaettevõtja juurde käesoleva seaduse § 181³ alusel;
- 5) välismaalane viiakse ettevõtjasiseseks üleviimiseks antud tähtjalise elamisloa kehtivusajal üle teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastuvõtvasse üksusesse;
- 6) välismaalane on töötaja käesoleva seaduse § 189² lõikes 1, 2 või 3 nimetatud ajal.“;

10) paragrahvi 188 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 189 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud töötamise tingimuse muutumisena ei käsitata järgmisi juhte:

- 1) välismaalane asub samal ajal tööle mitme tööandja juurde käesoleva seaduse § 181² lõike 1 alusel;
- 2) välismaalane vahetab tööandjat käesoleva seaduse § 184¹ lõike 1 alusel;
- 3) välismaalane vahetab töökohta sama tööandja juures käesoleva seaduse § 184² alusel;
- 4) välismaalane asub tööle elamisloas kindlaks määratud kasutajaettevõtja asemel teise kasutajaettevõtja juurde või ühekorraga nii elamisloas kindlaks määratud kasutajaettevõtja kui ka teise kasutajaettevõtja juurde käesoleva seaduse § 181³ alusel;
- 5) välismaalane viiakse ettevõtjasiseseks üleviimiseks antud tähtjalise elamisloa kehtivusajal üle teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastuvõtvasse üksusesse;
- 6) välismaalane on töötaja käesoleva seaduse § 189² lõikes 1, 2 või 3 nimetatud ajal.“;

12) paragrahvi 189 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahv 189² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 189². Töötaolek

(1) Välismaalane võib töötamiseks antud tähtjalise elamisloa kehtivusajal olla töötaja kokku:

- 1) kuni kolm kuud, kui tal on see elamisluba olnud alla kahe aasta;
- 2) kuni kuus kuud, kui tal on see elamisluba olnud vähemalt kaks aastat.

(2) Välismaalane võib töötamiseks antud tähtjalise elamisloa kehtivusajal olla töötaja lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ajale:

- 1) kuni kolm kuud, kui välismaalane on kannatanu kriminaalmenetluses, mille eese on karistusseadustiku §-s 133, 133¹, 133², 133³, 138, 138¹, 139, 140 või 175 või § 260¹ lõike 1 punktis 5 sätestatud kuritegu;
- 2) töökohavahetuse registreerimise taotluse läbivaatamise ajal, kui see esitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud töötaoleku ajal;
- 3) Eesti Töötukassa loa taotluse läbivaatamise ajal, kui see esitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud töötaoleku ajal.

(3) Välismaalane, kellel on tähtjaline elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks või kes on lähetatud töötaja Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse tähenduses, võib selle elamisloa kehtivusajal olla töötaja kuni kolm kuud, kui tööandja ütleb töölepingu erakorraliselt üles majanduslikel põhjustel töölepingu seaduse § 89 lõike 1 või 2 kohaselt.

(4) Töötaoleku alguseks loetakse välismaalase töösuhte lõppemise päevale järgnevat päeva.“;

14) paragrahvi 190 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui välismaalane vahetab käesoleva seaduse § 184¹ lõike 1 alusel tööandjat, kohaldatakse kutsuja kohustusi uuele tööandjale välismaalase tema juurde tööle asumisest arvates.“;

15) paragrahvid 190⁸ ja 190⁹, § 190¹⁰ lõige 2 ning § 190¹² lõike 1 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

16) paragrahvi 224 lõiget 1 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) töökohavahetuse registreerimise taotluse esitamise korra, taotluses esitatavate andmete ja taotlusele lisatavate tõendite loetelu ning taotluse esitamise ja läbivaatamise tähtajad.“;

17) paragrahvi 286 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui tööandja rikub käesoleva seaduse § 41 lõikes 3 sätestatud riigilõivu sissenõudmise keeldu, hüvitab ta sissenõutud riigilõivu välismaalasele.“;

18) seadust täiendatakse §-ga 301¹ järgmises sõnastuses:

„§ 301¹. Riigilõivu sissenõudmise keelu rikkumine

Tööandja, tema juhatuse liikme või muu esindaja poolt, kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud, käesoleva seaduse § 41 lõikes 3 sätestatud riigilõivu sissenõudmise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

19) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1233, mis käsitleb kolmanda riigi kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa ühtse taotluse menetlust ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandast riigist pärit töötajate ühetaolisi õigusi (uuesti sõnastatud) (ELT L, 2024/1233, 30.04.2024).“.

§ 2. Perekohalike seaduse § 4 muutmine

Perekohalike seaduse § 4 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Ema või isa vanemahüvitis määratakse ja seda makstakse ka lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel Eestis viibivale ja töötavale välismaalasele.“.

§ 3. Perekohalike seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse § 1 muutmine

Perekohalike seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (RT I, 08.04.2025, 1) § 1 punktis 2 esitatud perekohalike seaduse § 4 lõike 1² punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) viibinud ja töötanud Eestis lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel.“.

§ 4. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 3 muutmine

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 3 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Puuetega inimeste sotsiaaltoetusi määratakse ja makstakse keskmisest, raskest või sügavast puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ning käesoleva seaduse § 6 lõikes 1¹ sätestatud juhul puude ennetamiseks ja sellest tingitud lisakulude hüvitamiseks järgmistele isikutele:

- 1) Eesti alaline elanik;
- 2) tähtajalise elamisloa või elamisõiguse alusel Eestis elav välismaalane;
- 3) lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel Eestis viibiv ja töötav välismaalane.“

§ 5. Riikliku pensionikindlustuse seaduse § 4 täiendamine

Riikliku pensionikindlustuse seaduse § 4 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel Eestis viibivale ja töötavale välismaalasele;“.

§ 6. Sotsiaalmaksuseaduse § 6 täiendamine

Sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punkti 5 täiendatakse pärast sõna „isik“ sõnadega „, välja arvatud lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel Eestis viibiv ja töötav välismaalane;“.

§ 7. Töötuskindlustuse seaduse § 35 täiendamine

Töötuskindlustuse seaduse § 35 lõike 4 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „-õiguse andmed“ sõnadega „, lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa andmed“.

§ 8. Töövõimetoetuse seaduse täiendamine

Töövõimetoetuse seaduses tehakse järgmised täiendused:

- 1) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel Eestis viibiv ja töötav välismaalane;“;

- 2) paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Lühiajaliseks Eestis töötamiseks antud pikaajalise viisa alusel Eestis viibival ja töötaval välismaalasel on õigus töövõimetoetusele, kui ta töötab järgmise lepingu alusel:

- 1) tööleping;
- 2) töövõtuleping;
- 3) käsundusleping;
- 4) teenuse osutamiseks sõlmitud muu võlaõiguslik leping.“

§ 9. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 22. mail.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus 2025